Mai 1
1934
№ 101 (1162)
DEEDE-YDE KOTO
Ceentersojuuziin, 19.

Gazar byriin proletaarnar, negedegtii!

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) Namiin Bur-Mongoliin MK, BMASSRiin TGK ba Burprofsoveediin eder byriin oorgan

Olon ulasiin proletaarinariin kubiskaliin kyciigi daiçalan şalgaka—main negen mandaka boltogoi

Soveed Kolboonii ilalta

„Arad niitiin oroşo bolbol 1930 ondo 35 miliaard baisanaa, 1933 ondo 50 miliaard bolzo esesen baina, iimede odoo cagta arad niitiin oroşo dotorki kapitaalta etegeediigi abça te denii cotor koncesioneernuudiigi bagtaabal kagas proceentaas baga tula arad niitiin kamag oroşo bultadaa şakuu kedelmeriçen ba alban kaagçad, azalça tariaaçan koperaaca ba ulasiin koorondo kubaagdaca bana.

Soveed kolbooto ulasiin kyn zonii eselte bolbol 1930 ondo 160,5 milloon kyn ba sanaa, 1933 ondo 168 milloon bolzoi,

Kedelmeriçen alban kaagçadiin toonii eselte kedaa 1930 ondo 14 milloon 530 minga baisanaa, 1933 ondo 21 milloon 883 mingan kyn bolzoi, iimede bejiin kyceniì azaliin kynyyd bolbol ene zabsar 9 milloon 489 mingaas 13 milloon 797 mingan kyn bolzo, tomo azayiledbeii ba men tyyni cotor traansportiin kedelmeriçeni gi bagtaaza bodobol 5 milloon 79 mingaas 6 milloon 882 mingan kyn bolzoi, kedee azakuin kedelmeriçenii too bolbol nege milloon 426 mingaas 2 milloon 519 mingan kyn bolzoi, kudaldaanii jabadaliin kedelmeriçen ba alban kaagçad bolbol 814 mingaas 1 milloon 497 mingan kyn bolbo,

Kedelmeriçen ba alban kaagçadiin azaliin açag kelesenii foondiin eselte bolbol 1930 ondo 3 miliaarda 597 milloon tekerigees 1933 ondo 34 miliaarda 280 milloon tekerig bolzoi.

Azayiledberiin kedelmeriçenii dunda ziliin açag kelesenii eselte bolbol 1930 ondo 991 tekerig baisanaa 1933 ondo 1 milloon 519 tekerig bolzoi.

Kedelmeriçen ba alban kaagçadiin niitiin strakovaaniiin foondiin eselte bolbol 1930 ondo 1 miliaard 810 milloon tekerig baigaad,1933 ondo 4 miliaarda 610 milloon tekerig bolzoi.

Kamag bykii gazar deereki azayiledberiigi 7 cagiin kedelmeriin ederte oruulzai.

Ulasiin zygees 2 mingan 860 maşiina traagtariin staanca baiguulza, 2 miliaarda tekerig mengen zeeri ene kelegte oruul za tariaaçanda egesen tusalamza.

Ulasiin zygees kolkoozuudta urislamza bolgozo olgoson 1 miliaard 600 milloon tekerig mengen kemzeetei tusalamza.

Ulasiin zygees yrese ba idee kocliin urislamza bolgozo ene zabsar, tariaaçanda egesen 262 milloon pyyd tariaanii kemzeetei tusalamza.

Ulasiin zygees naloog ba strakovaaniiin talaar kengelelte bolgozo, çadai bagatai tariaaçanda olgoson 370 milloon tekeriigiin kemzeenii tusalamza.

Tus oronii sojol bolbosoroliin kegzeltiin talaar, kedkeze baigaa yjiin dotor garsan zyiluyd:

Bykii SSSR-te niite bygediin ujalgata ekin surgalgiigi erkile ze jabuulsan ba yseg biçig medegçeciin too bolbol 1930 onii eceste 67 kubi baisanaa 1933 onii eceste 90 proceent bolson baina.

Byke şatliin surguulinuudta suragçadiin toonii eselte bolbol 1929 ondo 14 milloon 258 minga baisanaa, 1933 ondo 26 milloon 419 mingan kyn bolzoi, tyyni cotor ekin surguulida suragçad 11 milloon 697 mingaas 19 milloon 193 minga bolzoi dunda surguulida suragçad 2 milloon 453 mingaas 6 milloon 674 mingan kyn bolzoi, deede surguulinuudiin suragçad 207 mingaas 491 mingan kyn bolzoi.

Surguuli kyreleki surgalgada jabadag kykediin toonii eselte bolbol 1929 ondo 838 mingan baisanaa 1933 ondo 5 milloon 917 mingan kyn bolzoi.

Jerenkii ba ontodkomol deede surguulinuudiin toonii eselte 1914 ondo 91 keseg baisanaa, 1933 ondo 600 keseg bolzoi.

Erdem ukaanii şinzelgiin instityydiin toonii eselte 1929 ondo 400 keseg baisanaa, 1933 ondo 840 keseg bolzoi."

(Nek. STAALIN iiledeees, 17 kural)

Kubiskaliin kyciigi yzeke eder main negen

Main negenii ederiigi delekein proletariaad internacionaaliin negedeliigi kegzeeke ba bekizyyliin zebseg, kubiskaliin kyce çadaligi baicaan yzelgiin eder bolon jireseer 45 zil bolzoi.

Odoo ziliin main negenii ederigi byke delekein proletariaad azalçan tariaaçad ba koloonidoki darlagdasan olon milloon azalçad ol ton kojor ondoo, tus karşa tyyniiooro jabaza engerkee baina.

Negen talaas soveed kolbooliin kedelmeriçen ba azalçan tariaad bol eesedingee 17 ziliin ke çelee tegelter oroşoliin dotor BK(b) Namiin ba nek. Staaliin kurca cecen udaridalgaar socializm baiguulza. tuilasan byke delekein udkatai, kyn zonii tyyde orcogyi aguu jike ilaltanuudta toboilgon dyngiigeni gargaza mişodoo bejelyylke angigyi socialis belgeni gi baiguulkiin bolto keregte byke kyce çadalaa gedkenaa.

Negee talaas delekein kapitaaliin ulasuudta ekonomikiin kriizis ulam gyizeg ideze baika begeed, kriizis bol ganca azayiledberiigi elsen bişe, men kedee azakui, kudaldaa naimaa, urislamza ba mengenii ergildeende şilzen orozi.

Ekonoomikiin kriizis ulamaar gecke byri kedelmeriçen angiin aza baidal byri muudaza belzelge dailalga ba azal kedelmeri ygei yleskelen jaduu baidal ulam jikedeze baina.

Ulas teriin talaar ababal, ene keden zil bolbol, kapitaalta oronuudiin koorondo men tere oronuudiin tus tasiin dotoodo karilcaanuud ulam ulam caaşaa kurcadasan zilnyyd men bolzoi. Japoon Kitad kojoriin dainii Manjuur igi kyceeree ezelsen jabadal, Alas Doronodoki karilcaanii jabadaliin kurc dal; Evroopodoki karilcaanii jabadaliigi kurcadkasan, Germaanidaki Faşiiztmiin ilalta ba revaanşiin yzel bodoliin bajar: Buu zebseg tekleereke jabadaliin eselte ba imperialis dainii belekelde şine tylkilte bolgoson Japoon Germaani kojoriin yiige nacaas garsan jabadal; Ispaanidaki faşizmiin ilagdasan jabadal, ene bolbol kubiskaliin kriizis bolbosorzo baigaagi ba faşizm bolon urta nasagyi gedegiigi dakin dabtan yzyylze baina gezek nek. Staalin namiin 17 dugaar kural deere kelezei.

Ene tokiooldoson gyizegii jike ekonoomikiin ba ulas teriin kriiees garakiin arga biderekedee, kapitaaliistanuud bol cereg dainii eer yyskeze, dakin çusa askarakiin ermelzel kiize baika begeed, odoo yjede tedener ken dainai kendee ekilen oroko josob geze kelsedeg yjetei ba egeel tyyn soveed zasagta dobtolonokiin zabdalga aaşanuudiigi gargasaar baina.

Kerbee byrzyitenii cereg dainiiigi şileze ababalni, derben kriizis, azalgyi baidal kojor kapitaalta baidalaas cekeren tuilda kyrgegdesen, kapitaalta oronuudiin kedelmeriçen angi bol kubiskaliin zamda orozo baina kapitaalta oronuudiin ba koloonidoki olon milloon proletariaad main negenii internacionaaliin sain eder engergekedee, kubiskaliin kedelgeegi ulam deeşelyylen byke kyce çadalaa negedken zandiidaka ba şine dain c regiin yyskeliigi ecergyyceke bolon azalçadiin eke oron bolko SSSR-iigi kamagaalna.

Main negenii sain eder bol kapitalistanuudiin uridaas byri jike cokilto egene.

Manai SSSR bol kezeedee eb nairamdaliin keregiin telee çarmaiza baika begeed, tiigebeç oron ulasaa kamagaalkiin keregte kezeeç belen baina. „... Manai orondo dobtolon orokiigi zabdagçad bolbol gakai konşooroo soveediin ogorood oruu daikn çikeze temyylke amtaşalaa aldakaar erçemtei çangaar cokiuulka baina„. (Staalin). „... SSSR ulas bol bol eb nairamdaliin telee temeceke berke tybegtei temecel kiikedee jamar juumanda naidaza baigaab?

Eeringee urgaza baigaa azakui ba ulas teriin çadal kycende naidaa.-

Eb nairamdal sakikiigi çusa ma kanii kereg bolgon kyceze baigaa, byke delekein olon milloon toonii kedelmeriçen angiin sanal cedkeliin demzelgede naidanaa.

Jamarbaa negen şaltagaar eb nairamdaliigi ebdekegyi kyselentei ba manai SSSR mete iime eriid etegeed ulasuudta kudaldaanii karilcaa baiguulkiigi bodoson ulasuudiin cecen seremzele naidanaa.

Ecesiin syylde, gadaa taliin dob tolgoos ulas oronoo kamagaalkaar belen baidag, aldar jiketei aarmida naidaa" (Staalin).

Odoo ziliin main negenii sain eder bol manai SSSR ulasta, BK(b) Namiin 17 kuraliin syylde uul kuraliin gyizegi jike togtool nuudiigi bejelyylen ekilsen, kojor dugaar 5 ziliin tesebiin kojordoki ziliin arad niitiin azakuin prograam jabuulza baigaa aguu jike udkatai yjede tokiooldobo.

Manai Buriaad Mongol ulasta, azakuin yndesen bolko malazaliin eskeberiin telee temeceze ba şidkekii udkatai kabariin tariigiin jabaciin teleb dunda engerene. Tarilga ekilseer kedii cag engereb elç gyiced sain karguidaa oroodyi baina.

Manai zorilgo, bol maliin tel abalgiigi gyiced kangaltatai enger geke, oroonii kampaaniigi 100 proceent, gyicedkeke, kabariin tariigiigi 10 15 konogto erkim sain çanartalgaar ecesleze, jireke urgasiin kubaarida azalta ederiin 10-12 klg. talka kubaaka ba Çitiin meza-ba Başkiiriin respyyblikyydtei batalsan meriiceendee oroilon garakiin telee temeceke zorilgo nuud bidenii urida baina.

Olon ulasiin proletaarinariin kubiskaliin kyciigi daiçalan şalgaka eder main negen mandaka boltogoi

Tarilgaa 10-15 ederyydte dyyrgeke

Bideniigi cag kylieeke ygei

Kulaagiin teoriiigi butacokiko keregtei

SELENGE 37 (telegraafaar) Şire Selengiin s/soveedte gegcakan „Bojevlig" geze kolkooz tariigadaa garba. Caadaki 6 kolkoozuud eşee oroogyi baina. Eeçiin azaltanç tariza ekileegyi. Kolkooziin tyryy legçed Obeerin, Sokolov. Molokeev, Zdaanov ba Yljaanov s/soveediin tyryy Obeeriin tyryytei „tarilga ekilke erte" geze keleze jabana.

„Bojevlig" geze kolkoozto 50 ceentnir yrese dutuu baina. Men emç in azaltanda tedii çeneen yrese dutaza baina.

Ganzuuriin

Noormoo dyyrgedeg ygeini şaltagaani juube?

Mukar Şiber 27 (telegraafaar) Zingiiniis zebleliin „Şine baidal" ba „Ulaan tujaa" geze kolkoozuud Taşiin MTS karijaata rajoon do toroo ton koico geegdeze jabana. Brigaadanuud byteeciingee noormiigi dyyrgene ygei, zarimdaa 25 proceent dutuu dyyrgene.Ene bol moridoo jike muu karaza ideelyylze baisanaas bolno. Kolkooznuud tariigadaa beledkelgy geer orobo. MTS-iin direegce bol tedeniigi cag bolzor dotorni beledkeliigi şalgan yzeke ba azaliigi emkiiken zokioo ko jabadaliigi kiisengyi.

Boitokoqbsk

Poolido gurban brigaada garaba

KORI 28 (jaaraltai poostoor) Anaa somonii zebleliin „Ulaan—Odon" geze artel tariigajaa apreeliin 23 aas ekilbe. Gurban konogcoo 62 gaa kagalba.

Apreeliin 25 aas gurban brigaada gyicede ree pooiico garba. Pooli deere kamtadaa 48 plyyg, 5 seejelkee maşiina ba 6 paar „riig zaag" geze borooi kedelmeriilene. Tyryy şiin 3 ederiin kedelmeri kangaltai peempe karuulba. Brigaadanuud kco ondoo kuidabçalalaa ergedkeze men çanaraa sa zaruulzi n tala meriicee kiibe, 424 gaa tariiigi 12 konogto tariza gyicedkeed, tarilgajaa mala 8 da dyyrgeke karaatai baina.

Brigadiir Cerenzabiin Bazar tyryytei 1 dygeer brigaada sain kedelmeri karuulba.

Milokoov Georgi tyryytei 2 dugaar brigaada tooçiin talaar geeg dene.

kolkoozdo ulaan ba kara sambar togtood eder byriin kedelmeriigi toilozo baina.

A. G K. itegemzeten Bilduuşkin kolkooziin tyryy Banzaragşiin.

Tarilga deere cai tamaki ygei baina

AGA 27 (telegraafaar) Aimagiin edkeregleliin korşoniiebleel meree kyrter kolkoozuudiin pooliiin brigaadnuudiigi cai, tamki g. m. zyileer kangaagyi baina. Ebleliin tyryy Kokocriin amaaraa kelekedee sain baina. Tariigiin kampaanida 40 ceent saakar ilgesen bi gedeg tyyniigi kolkoozniguud karasangyi baika juma.

Çimediin

Tariigiin noormoo ilyy dyyrgegçediigi şagnaza baina

Tarbagatai 28 (Teleoontcor) Nadein in „Iskraa" geze kolkooziin 2 dugaar brigaadiin komuniista Antoonoviin 1-deki zvenoo bol apreeliin 27-do 4,8 ga (4 plyygeer) tarikiin orondo 6 20 gaa tarizarkiba.

Men ene kolkooziin Paavloviin A. zvenoo apreliin 27 do plyyg byriin 1,20 gaa dyyrgen abkiin orondo 1,41 ga bolgobo.

Zaicevin N. zvenoo bol apreeliin 27-do tesebiin josoor 2,50 ga tarikiin orondo 5,10 gaa tarizarkiba.

„Iskraa" geze kolkooziin pravleeni bol eder bykende tariigiin noormoo ilyylen dyyrgegçediigi şagnana zvenoonuudiin.

Apreeliin 17 do ede bykii gazar kagalagçad, yrese kajagçad ba bo rooiçidiigi şagnaza nege nece kilo konfeet ba eregteinerte tamaki, emegteinerte leente beleglebe.

Zvenoonuud kolkooztoo tyryyşiin suuri ezelkiin telee temeceze, eder byri noormojoo uridaki ederees ilyylen gyicedkeze baina

Brigadiir Byrdykoovsk,

Udaarnig - brigadiir kolkiin

Kori, Dunda kudanii „Ulaan malçan" kolkooz bol 2 dugaar taban ziliin kojordoki kabariin tarilgada 3 brigaadi tasalza bykii morid ba zebseg bagaza, gazar geke metiigi cem daalgaza egebe.

Men kolkooziin 3 dugaar brigaadiin birgadiir nek. Kolkiin bol 14 kyn 10 anzasaar kagalza 69 ga gazaraa bolzoroos urid dyyrgeke bide geze negee kojor brigaadiigi socmeriiceede uriaad çanartalgaar gyicedkekees kabariin tarilgada eeriingeebejii udaarnigta sonoskobo.

Delegiin.

Gazar byriiin proletaarinar negedegtii!

KOMINTEERNAAS MAIN NEGENII URIAA

Byke delekein eregtei, emegtei kedelmeriçen, kolooni ba busadaas medelte baigaa oronuudiin bykii azalçan ba daralagdasan araduudta

Angiiin talaar aka dyyner bolko nөkөd aa!

Kapitaalta oronuudiin olon temen azalçanii azabaidalni eder jireke byri ulam ulam kynde kyçer bolzo baina. Ekonoomikiin kriizisiin zarim kedii zeelersenii ulamaas kedelmeriçen ba ygeitei tariaaçan kojor jamarç goritoi tusa abaagyi. Kapitaalta azakuin negen gazartaa togtoniood baikadaa gancakan zaka kizaargyi jadaral zobolon, kooson noiton baidalaas bişe juuç azalçanda olgoko ygei baina. Kapitaliizm bolbol azakuigaa ynekeer debzyylzeç çadakagyi ba azalgyi baidaliigi usadkazaç çadakagyi azal.

Ulasiin alban tuşaaltaniigi tezeeke, policiigi oloşoruulka ba cereglin buu zebsegiigi ulam ulam tekieereke jabadalnuudta gargaşalagdaka şine şine kynde kyçer alba nalooguud azalçanii tologoi deere buuza baina.

Өleskelen zobolondo jadarza, cekersen olon temen azalçan bolbol daralagçad ba melzegçedee esergyycen temeceke temecelde bosozo baina. Kapitaliizmiigi olon temen aradaas zigşyyriteigeer yzeke jabadal esəze ergedeze baina. Kapitaaliin dobtolgo, faşiizm ba imperialiis dain baildaanii zanalta gurbiigi esergyyceke negedemel daiçalkii froont bolzo negedeke teişe olon temen bolbol kaa gazar byride ulam çarmaika bolno. Gancala negedemel daiçalkii froontoor jababal, kapitaaliin eesedii giini deeremdeke jabadalda saad kaalta kilze, ba faşiistnariin kargis zasagiin togtoko jabadal, imperialiis dain baildaan kojoriin zamiig kaaza çadaka bainamdi geze. azalçan ulam byri oilgoko bolzo baina.

Kubiskalta kriizis bolbol bykii kapitaalta delekei deere bolbosorço baina.

Kedelmeriçen angi bolbol meneee ziliin main negenii ederiigi angiiin baildaanuudiin çangadaad baigaa uçar baidalda ugtaba.

Kitad orondo kubiskal uriigşaa dabkiza jabana. Soveed Kitad oronii olon arad bolbol soveed zasagaa ba pomeeşeguudaas buliaaza absan gazar usan kojoroo kamagaalza, imperialiis ulasuudaas udariduulan tasalagdaza ba dem zelge kylieeze baigaa gomindaanii aluurçediigi esergyycen byke kycee çarmaiza gabijaata temecel erkilene.

Ispaanida kubiskal bolbol olon temeniigi ulam, ulam ergeneer boskozo baina. Niitiin ulas terliin çanartai zabostoovkonuud udaa daraagaaraa bolzo baidag. Tariaaçad bol gazar usiigi buliaan abadag bolzo baina. Kedelmeriçen ba tariaaçan kojor faşiizmiin dobtolgodo eris şuud zerişedeg azal.

Aavstrida gabijaata olon temen kedelmeriçen bolbol eesediingee ekonoomikiin ba ulas terliin talaar daiçalan olson zyilnyydiingee syyişlin ylegdelnyydiigi kamagaalan faşiizmiigi esergyyceze zebseg ba riaad bososon baina.

Fraancada derben milioon kedelmeriçen bolbol faşiistnariin provokaaciigi esergyyceze ene orondo urid yzegdeegyi niitiin zabostoovko kiizei. Milioonoos deeşe proletaarinar byrzyiteniigi esergyyceke temeceliin tug bariaad gudamziin demonstraacanuudiigi kiisen baina.

Poolşodo bosolgonii kedelgeen bolbol faşiistnariin digtatuuriin togtozo baigaa bykii yjeste yzegdeegyi jike kemzeetei bolson ba olon temen tariaaçanii kubiskalta kedelgeen ergedeze, niitiin ulas terliin çanartai zabostoovko bolbosorço baina.

Aanglida byrzyitenii zasagiin gazariin zygees tusalamza kyliieke ygei boison, azalgyiçyydiin kedelgeen bolbol kedelmeriilze baigaa ergen olon kedelmeriçenii zygees demzelge abadag elesegçediin kycerkeg kubiskalta dobtolgo bolzoi.

Ameerikada odoo kyrter kedelmeriçenii kubiskalta kedelgeende kabaadaagyi baisan ergen olon temen arad bolbol açag kelese karakiigi esergyyceke temecel ba azalgyiçyydte tedkemze olgokiin telee temeceke temecel g. z. ulam byri elseze baina.

Faşiis Germaanida çusata teroroos cukariigyi faşiistnariin digtatuuriigi olon temen kedelmeriçenees esergyyceke jabadal byriilde ze eseze, zabostoovkonuud bolon garça baina. Leibciigiin syyd bolbol faşiistnariin zorgondoo tabig dasan kuurmag ygenyydte mekelegdeze kozomdon kocorson kedelmeriçeniigiç seriyylsen baina. Komuniis namiin geşyyd gyn gynzegii niiuca baidalda baigaad eseze bekizeze baigaa azal.

Japoondo oroilon ezerkeze melzegçe anginuudiin teroor, Manzuur orondo erkilegdeze baigaa imperialiis deeremiin dain baildaan ba SSSR-iigi dobtolko geze cereg faşiisiin digtatuura ba azyiledberiiin magnaat kojoroos beledkegdeze baigaa dain baildaagi esergyycesen azalçanii kedelgeen japoondo çangadaza baina.

Argaa barataraa cekersen olon temen kedelmeriçenii staaşka ba demonstraacanuud, deeremdyylen sandarsan tariaaçanii zynde tokiooldozo baigaa byyntenyyd bolbol bykii kapitaalta delekei deere ulam ergeneer dolgilon delgereze baina, Kapitaliizm, tyynii faşiis digtatuura ba imperialiis dain baildaan gurbiigi esergyyceze, negedemel ebtei emkitei froontoor temeceke temece teişe olon temenii çarmain zydkeke zorig kyseleni eder jireke byri ulam debşene.

Imperialiis ulasuudiin koorondoki zerildeenyyd eder byri kurcadana. Imperialiis ulasuud ba erke çelee teişe zydkeze baigaa kolooninuud kojoriin koorondoki zerildeenyyd basa eseze baina. Nacionaliizm, şoviniizm kojor ba kedelmeriçenii dutamag jadamag kesəeg talka, azalgyiçyydiin jaduu tuliuur tedkemziin arba taba mengen ygeitei tariaaçanii ba kotiin zizeken byrziitenii kogşol zeeriiin syylçiin ylegdelnyydiigi şulaza absan imperialiis aarminuudiin zebseglelge gurban galzuugaar eseze debşezei. Byrzyiten bolbol olon temenii eseze baigaa kedelgeenees aiza demokraad çeleenyydiingee ylegdelnyydiigi usadkaza. faşiis teroorliin kuuli zuramiigi baiguulza baina. Faşiizm dain baildaan kojor bolbol olontemenii zigşyyriees byrzyitenii ami bejee abaraka geze zabdadag zebsegyydeni men azai. Gebeç, faşiizm ba dain baildaanii beledkel kiike jabadal kojor kadaa olon temenii şigşyyri gomodolnuudiigi ulam byri kycezeryyldeg begeed, ene olon temenii dotor cuglaraad, ulam byri darui daruikan gadagşaa teseren garça baigaa kubiskaliin erçem bolbol kapitaalta josonii baidaliigi dobtolon orozo baina.

Faşiizm bolbol Germaani ba Aavstridaki sociaal demokraadnariin urbasanii açaar ter zuura ilaba. Tere bolbol olon milioon azalçaniigi kyn terelkitenii edledeg ton baga sagiinç erke ygei bolgoson baina. Faşiizm bolbol kedelmeriçenii kubiskalta kedelgeegi sandargaaza çadaa ygei ba kezeeç çadakagyi azai, Faşiis teroorliin çusarkag ba kapitaalta daralaltiin kycetei baika byri kapitaalta josonii baidaliigi olon temenii zygees zigşyyriten yreke jabadal ulam jikeer esedeg baina.

Japoon ba Germaani kojoriin imperialiistnar bolbol dain baildaagi yyskegçediigi tyryyleze jabana.

Japoonii imperialiizm bolbol tulataraa sebsegleze,, Kitad orondo erkilze baigaa deeremete dain baildaagaa ulam yrgelzelze, tasaralta ygei provokaacanuudiigi jabuulan SSSR-iigi esergyyceke kubiskalda esergyy dain baildaagi beledkeze baina. Germaaniiin imperialiistnar bolbol galzuugaar zebsegee tekieereze, jiree ediin dain baildaanda kani bolko nekeriigi bideren byke delekeigi temteren teneze baina. Aangliiin imperiaaliistnar kadaa SSSR-iigi esergyyceke kubiskalda esergyy deeremiin dobtolgo kiike tesebyydiigi yysken udaridana. Gebeç, dain baildaanii beledkeliigi byrzyitenii ile todoor erkilke byri, kapitaalta baidaliigi azalçanii zygees zigzyyriten yzen jadaka jabadal ulam byri eseke debşeke baina.

Eregtei, emegtei kedelmeriçen ba azalgyiçyyd!

Koto ba kedeenii azalçan!

Kolooni ba busadaas medeltei baigaa oronuudiin daralagdasan araduud!

Gancakan olon temen kedelmeriçenii kubiskalta temeceliigi kyceзyylze kapitaliizmiigi esergyycen negedemel froontoor temeceze araduudiigi ajuultai jikeer alaka kiudaka şine imperialiis dain baildaagi caraza bolko baina. gancakan olon ulasiin proletaarinariin angiiin çanartai ebtei emkitei kubiskalta temecel bolbol çusata faşiis teroorliin zamiigi kaaza çadaka azai. Olon temen azalçan bolbol imperialiis dain baildaanii zanalta ba faşiis digtatuura kojorto kariuu bolgon daiçalkii çanartai negedemel kubiskalta froont angiingaa eb negedel kojoriigi gadkaka ba kubiskalta temeceliin tugiigi deere ergeke josotoi.

Bykii kapitaalta oronuuddaki azalçan!

Byrzyitenii parlaamintiin demokraati ba anginuudiigi kamtadani jabuulka zamaar sociaiizmda taanariigi kyrgekebdi geze sociaal demokraadnar keledeg baina. Tede kadaa kedelmeriçen angiigi kagalan butargaza kyciigini suladkasan baina. Men tede bolbol azalçanii temecel erkilke kysel zorigiigi darasan ba foşiistnartai zokildoson baina. Sociaal demokraadnariin zam bol socialiizmda oçoko zam baigaa bişe, karin faşiizmda oçoko zam baizai. Faşiizmiigi zailuulka ba faşiis digtatuurligi unagaakiin tula sociaal demokraadnaraas kagasaza, kedelmeriçen angiin zasag men bolko Soveed zasagiin telee temecekejee komuniis Internacionaaliin daiçalkii tug doro negedeke zailaşagyi çukala.

Proletaarinar!

Azalça tariaaçan!

Kolooninuudiin daralagdasan araduud!

Soveed kolbooto ulasiigi karagtii! Өbeçen zobolon, azalgyi baidal kedee toskondoki jaduu kooson baidal ba eleskelen, ba kapitaalta josonii daralaltiigi yzekee bolison SSKR iin proletaarinar ba azalçanii angigyi şine socialiis belgemiigi baiguulza baikiigi karagtii. Oron dotorki kamag bajaliguudaa azalçanii garta bailgadag, kamag bykii azayildberi ba kedeeniigee azakui kojoriigi socialiis josoor şinedken baiguulza, olon temenii aza amidaraliin ba sojol gegeereliin baidaliigi tasaralta ygii debşyylen şine baidaliigi baiguulza baigaa kedelmeriçen angitai soveed kolbooto ulasiigi karagtii.

Kapitalaalta baidaltai baikadaa ygeitei kooson ba kozomdon kocorson oron baisan aad, Leenin, Staalinii namiin bolşoviiguudiin udaridalgaar bolbosoroltoi, bajalig ba tyryy oron bolson Soveed kolbooto ulasiigi karagtii.

SSKR iin proletaarinariin zişeegi dagagtii.

Eregtei, emegtei kedelmeriçen ba kedelmeriçen zaluuçuud!

Main nedenii eder bolbol bykii olon ulasiin proletaarinariin kyçiigi şalgan karaka eder men.

Komuuniis Internacionaaliin tug doro kapitaliizm ba faşiizm kojoriigi esergyyceze proletaarinariin digtatuura ba soveed zasagiin telee temeceke negedelee karuulagtii. Kapitaaltan ba pomeeş[…] diin zygees azalçaniigi deeren[…] jabadal, faşiis digtatuura ba […] rialiis dain baildaan gurbiigi […] gyyceze kycee karuulagtii. […] man ba busad faşiizmiigi es[…] cen temecegçediigi çeleelki[…] lee zagsagtii.

Soveed kolbooto ulasiigi […] gaalza zagsaal kiigtii. Sovee[…] tad oroniigi kamagaalagtii.

Germaani, Aavstri kojoriin […] delmeriçen ba bykii darala[…] çad, merdyylegçedtei kamta […] taariinga eb negedeliigi k[…] lagtii.

Өeriingee orondoki fa[…] imperialiizm ba eesediingee […] zitteniigi esergyycen teme[…] byke delekein proletarinariin […] çalsakii çanartai kubiskalta fro[…] gi bekizyylegtii.

Soveed zasag ba socialiizm[…] kojoriin telee faşiizm, kapita[…] kojoriigi esergyyceze kubis[…] negedemel froontoor tem[…] uriigşaa tabkigtii.

Byke delekein proletaari[…] temeceliin eder bolko mai[…] gen mandag.

Byke delekein proletaarina[…] gedegtii.

Komuniis Internacionaaliin cedkeke Komiteed.

B. BAZARIIN

MAIN NEGEN

Delekein narmai
Debisker deere,
Maşa saikan
Manai ugtamza
Main negen
Mandag jikeeri

*

Urgamal daida
Uriaaraa tataba.
Noirgyi sergelen
Nogoorko cagiin,
Ekin eelzee
Enyynii magtanam.

*

Iragnu kegzem
Çangaar deleseg,
Ilaltiin kycen
Ulamaar bekizeg
Çeleete bidenii
Syr kycen!

*

Akiza jiresen
Azaliin gabijaa,
Tebdeze kiisen
Temeceliin yre
Menkezee geze
Menee nairlajaa!

Kara sabartan
Karag bideniigi
Kalaşagyigee
Medeg tede.
Ene, manai
Erdemiin zagsaal

*

Bogool zaraca
Bolson temenii
Buuraşagyi jike
Bucalama temeceg.
Delgeren nuraza
Degzekeer zabdana.

*

Kuurai tebiiin
Buurai azalçan,
Tug kiuuraar
To'o tataza,
Uçaralta malgaa
Ugtaza baina.

*

Şunakai daisan
Şuukiran kylzeed
Şydee zuuza
Şylesee tatana.
Main negen
Mandaza baina!

eejev Ivaan udaarna brigaadiin brigadiir.

Filaatov Aleʒcaandra brigadiir komsomool.

Pozdeejevaa ekenəriin udaarna brigaadiin brigadiir

Kolmaatovaa A, Burlaad brigadiir

Şatuujev S. N. udaarnig darkan

Kiliin caana

Cagaantanii karadalga ileryylegdebe

Kabaarovsk, 26 (T).Karbinaas medeecekeni, tendekiiduud c. b.bol japoonii poliiciin kabaadalgataigaar Main 1-de zigşyyritei muu.kai kardalga beledkegdeze baina. cagaan bandiiduud bol Japoontondo esergyyceze bosokoor uriaalsan, SSSR-iin tamagatai main negenii uriaa biçeg beledkebe.

Ene kuurmag kardalgani kaanaas garça baisaniigi balarduulan niuukiin tula, soveed oron tukai eldebiin muu sain medee tolilodog tendeki„Noovosti dereebne“ geze sonindo tere gemee zaakiin zorilgoor tedener bol tere soninii caarsa ba tuulgan yseydgyete adalikan caarsa ba ysegyydiigi taaruulsan baina.

Ede kuurmag caarsauudaa Main 1 nii uridatai taraaza kajaka bolno, zorilgoni kadaa Dorno zygiin kitadiin temer zamiin sojol bolbosoroliin alban gazaruudta dakin şineer dobtolkiin zorilgo men bolno. cagaantan bandiiduudiin ba poliiciin ene kuurmag kardalga bolbol enyynii urida boldog mete kara kereg men.

Buu zeвseg kuraaza jaвana

Beipen 29 (T). Cian-cin Cia-Mysii rajoondo Jopoonii ba Manzuuriin ceregyydiin koorando dain bolzo baina, Japoonii komandiir aiagdaba. Japoonguud bol kedee nutagta kaa gazargyi negzelge kiize buu zemseg kuriaaza jabana

Moskvaa вol вyke delekein zyrken

Gelisingroors 29 (T). SSSR-te jiresen zurnaliistanar bol eesedilngee biçesen yligernyyd dotoroo SSSR orondo azaliin kykiyy zorig kaa gazargyi delgerze baisani niyde kaltirkaar begeed, Moskvaada jabaka byke delekein koto çingeer sanaanda orno geze biçesen ka ulaan cereg bol arad zonii dunda aldarşasan baina geze zaana.

SSSR-te jabasanii sonin

Gelisingtoors, 26 (TASS) Finliadiin bykii soninuudiin Finliaandiin zurnaliistnariin SSSR oçoson do kandaan zyilyydeer dyyrsen baiba. Soninuud bol soveediin ba fiiniiin kandalgiin caaşaa delger kede ene jabadaliin tustaigi temdeglene SSSR ees bucakadal seimiin dipytaad ba biçeçuu niitiin zon zurnaliistnariigi asuudalaar daraba. Soninuud bol zurnaliistnariin tus jabadalni SSSR to agni jike baiguulalta jabaza baina geze ynenşesenii tulada tedenii caaşaa bodoliigi ergene geze karuulna.

Soveed kolboon dotor

Nek. Brooner erdemiin gaвijaata oroldogço

MOSKVAA, 29 (TASS). Buriaad Mongol respyyblikiin Tebiin Gyicedkeke Komiteediin geşyyn, Soveediin jikeken erdemte profeesor Broonerte kaldabarita jara tymbyy ebeçentei temeceke keregiigi emkidkesenii tulada Erdemiin Gabiaa oroldogçiin nere olgoko geze Bykii Rosiin Tebiin Gyicedkeke Komiteediin priziidiyym togtoobo.

Olon ulasiin kyykesiin zuragiin yzeskelen

Moskvaa, 25 (TASS). Moskvaada olon ulasiin kyykesiin zuragiin yzeskelen neegdebe.

Tus yzesken deere soveed ulasiin ba gadaadiin kyykesiin sedelqe yyskelnyydiigi yzyylsen 1500 kyykesiin zurag tabigdaba.

Bykii yzeskelengiin zaaliin kakasiigi SSSR iin kubi ezelne. Soveediin kyykesiin yzeskelende gol suuriigi kubiskaliin temaatig ezelne. Soveediin kyykes eeriin zuragta Leenin ba Staalin, men kolkooziin baiguulalta bolon indyystriiin baatarlig josiigi zurasan baina. Neegdekedeni dipkoorpys baiba.

Urislamza zakiuulgiigi bolşoviigiin teempeer gyicedkeke

Selenge Tamçiin somonii sov-iin tyryylegçe Cebegiin gegçe, soveediin geşyydiigi ba edebkiteniigi ergeer kabaaduulan, olon niitiin dunda nebtereliin kedelmeriiigi er çemteigeer jabuulaza çadasanii er keer somon deere 31700 tekeriigiin urislamza sakiuulka baisana 34820 tek. zakiuulsan bujuu 110% gyicedkebe

Gadna, ekin kvartaaliin mengen sangiin tesebiigi somon deere 70 kubi gyicedkeed caaşaa kojordoki kvartaalda urislamziin zakilgiin telebeniigi 50 kubi kuriaakaar, er gen nebtereliin kedelmeriigi ba sociaiis meriiceegi çangaar jabuulaza baina.

Enyynçelen bişe somsoveeduud temecegtii.

M. Galsanii.

Şine urislamza zakilgiin jabaciin medee apreeliiin 29-nii eder

Aimag rajoonuudiin nere	Kinaka tooni	zakiza gyi sedkeseni	Porocent.
Aga	430,0	132,0	30,1
Alair	519,0	42,0	8,1
Bargazan	341,0	73,0	21,4
Baunta	390,0	73,0	21,4
Bookon	337,0	57,0	18,2
Tarbagatain	380,0	147,0	38,7
Jaruuna	309,0	155,0	50,2
Zakaamin	216,0	20,0	9,3
Kabaansk	371,0	265,0	71,4
Kiaagta	526,0	173,0	32,9
M-Şiberiin	280,0	50,0	18,6
S Baikaliin	156,0	58,0	37,2
Selenge	546,0	425,0	65,8
Tynkenii	403,0	160,0	39,7
Kori	394,0	345,0	87,6
Ordiin adag	473 0	132,0	27,9
Kedee azaltanda kamta	6165,0	2267,0	36,7
Deede-Yde	2119,0	2401,0	113,3
Troiskosaavsk	123,0	114,0	92,7
Miisoovsk	43,0	36,0	83,7
Kamta	22,850	2551,0	111,6
Respyyblike deere kamta	8450,0	4818,0	57,1

Eris ilata kiikiin tula temeceze baina

Aga. Өreenein selpoo bol enyynees urida tasaldaltaigaar jabasanaa odoo eris ilalta karuulaza çadamaar olon niite geşyydiin dunda tasaraltagyi nebtereliin kedelmeriigi jabuulana.

Kabariin tarilgiin yjede geşyydee kangaka tyryyşiin kereglegdeke ed tavaarbeledkeed baina.

Caaşaa, byri jike ilaltiigi gyicedken aimag deeree tyryylen garkiin kedelmerieе ulam çangadkaka keregtei.

Kubiskalça zaluu.

B. BAZARI

ZӨGII BA ALIAASAN

Өngiin ceceg nemeresen,
Өrgen keke nugada
Tosoto şaragal zegiinyyd
Toiron ergin niisene.
Salbaraad baisan niamnlaagi
Sabar bejedee tebereze,
Baraan şara zegiinyyd
Bal tosoo cugluulna.
Olcoroo tedener kamtarça
Olson olzoo niilyylne.
Konolgo bairaa bekilze
Kolboo torkoo darkalna.
Kynkir kyyjeen keeraetei,
Kyyjeme şuujama duntaikan,
Zegiin koton togtozo,
Zelge taliigi ezelbe.
Elbeg kogşol delgesen,
Ene zegiin kotondo,
Albin ildam aaşatai,
Aliaasan ailçan buuba ka.
Azalçad zegiinyyd mendemoor!
Amar taiban bainuu ta?
Ailçanç biitnai bişe sem,
Azalaa negedken buugaa sem
Kotondoo nadiigaa kamzuuliit,
Kododoo cugtaa jabakabdi.
Tomootoi sariuun namaigaa
Tosonii karuulçan bolgiito, geze
Kojor urida keleeree,
Kuumaan çikejee ilbize,
Şuran colbon bejeeree
Şudarga ajag gargaba.
Zegiin gerte kynkinebe.
Zeb geldeze dynginebe.
Zeeze jiresen abagaimnai
Zeerieer juuntaib“? gelcebe.
Aliaasan abagai tyyndeni
Ilme kariuu kelebe daa:
Өbeçen tuiluur nadadatnai
Өteneеs olon juu baikab. . .
Yri abali zergiin le
Өdii tedii baibaçigi,
Toocoon bolsoor tegeske
Toolkiin zobolon zize gebe.

* *
*

Toorcogtolkon cecegyydees
Toso katkag cugluulan
Azalçan zegiinyyd garça oçobo.
Amaraza zugaalzaç suunagyl.
Ejelder şuran aliaasan
„Eceeb“ geze. geegdebe
Gedese daliaa byliyydçe
Gerin colcon yldebe.
Torkotoi baisan tosondo
Tolgoigoo şikeed dolioono.
Ama kambraa arçaza
Aligan gartaa tibene.
Gedese dyyren cadkalan
Gemereegyi tenigelen
Azal kiingyi amidarka
Arga olsondoo bajaralna.
Bertegyr kara aliasan
Beketer Batagana beliindee
Odoo ailçaar oçobo daa:
Olzo soninoo keerebe baa,
Kani bolson zegiinnyydem,
Kadkag kooloo cugluulza,
Kaliuurma ceceg daldadaa,
Kaluun naranda gardag jum:
Narmai jike bairiigaa
Nadadaa naidaad çokodoni,
Kebee dyyren torkodo
Kezyygee çikeed suudag bi,gezel,
Aliaasan abagai keeraze,
Aligaa delgen kabiina.
Aman coogoo myimerçe,
Ajag zangaa medyylne.
Beketer batagana beleni,
Bytyy dotoroo bajaralza,
I-i-i-i-n...geze, sorosno,
Imnize baiza, inieene.
Urta corgo kuşuugaar
Ulig tatan kelebe,
Uilama narin kooloigoor
Ujangalza magtaba.
„Tekerieen karakan belemni,
Tebi deere çadamar çi,
Kariiin kabasa kuulza,
Kamarga karcaga jabaarail
Zegii şingi zyderçe,
Zeeri erikiin kereg jum?
Belen toso dolioozo,
Bejedee gamtai jabilç daa!
Naaşaa karazı baigaarai,
Namaigaa geze sanaarai
Tulika jadaka cagtamni
Tusalka geze naidka bi.
Gal şara zegiide
Gazar bairaa abtaza
Tyrigdesen bi çini,
Teeriеed bainam“ gekedemni,
„Zyitei zebiigi kelene çi,
Zyrkeneese kairalnab.
Batagana bele çamaigaa
Baabai mete kendelkeb“geed,
Kara saari saibuugaa
Kabiralduulza, zug tataad,
Kalzan kara tolgoigoo
Tongolzuulan zebşeebe.
Keeriin bajalig urgacaas
Kezee menke toso abça
Azalça zegiinyyd kedelne
Amarka zabgyi megdene.
Jaaruu tyrgen niiseze
Jagaan ceceg biderne.
Şamduu buşuu kedelze
Şara ceceg şabkana.
Koroongyigeer cugluulbaç
Koblo torkoni dyyrnegyi
Өder byri dunda oroao
Өedee garça egenegyi.
Seezedee bodoltoi zegiinyyd
Sedkeldee ebeçetei bolno ka.
Udmarça azalça zegiinyyd
Urmaa kukarça uidana ka.
Salkin boroo menderte
Sandaraagyi bairani
Ongi nabta zadarça
Oroi coorkoi bolçobo.
Zegiin şarakan zulzaganuud,
Zydersen daarasan bejeeree
Өnge zeseni yiziisen,
Өedee seergee yimeldene.
Tedenii teresen ekeni,
Tenkee tamiraa baratarаa,
Tezeeke geze oroldono,
Teneze tosoo cugluulna.
Kotondoni kamzasan alia
Kotodoo cadabal amagala
Ereen gedesee ilbeze
Eeremşeeze naadna.

Beketer batagana bele
Beeleldeze katarna...
Amandaa zoltoi jabasa
Amtarkaza jariidana..
Usatai çusatai gazarta
Urta kuçuu katkabal,
Uadaa kariiaza jab.sana
Urmaşan baiza keerne.
Zegiin olon bolkodo,
Zeeke zaiika bolondo
Uur cukaliini orgilzo
Uidkarlaza uilaldana.
Selenki narin kooloigoo
Syrtei bolgozo jadalcana.
Syylşiin tulgar kyceeree
Syid çireze jadalcana.
—.Şimetei şiigtei nugad
Şine koton togtosoor
Jajar bailag zegiinyyd
Jambagyi maniigi bolg
Edenii syrkei koliigi
Ebdeze seneejaa “gelceze
Kabkagtai torkiini nykelb
Kadagalsan tosiini goozu
Zegiin gerte kynkineb
Zyg bykenees dyngine
Ebderel sandaral yyske
Ezeniini kaanabç gelde
Toboizo karagdasan byg
Toiron ergin biderbe.
Kerzegei doş on zegiinii
Kenkineldekeni tyrgedbe.
Urgaciin daraanta batag
Usagyi gazarta nyylge
Urta narin kuşuugiini
Uzuuraarani tairaba.
Karasan yzesen juumiiga
Kazaka erkiini kasaba ka.
Zegiin zekiool baidaltai
Zerçeke çadalgyi bolgob
Azalgyi zairan aliaasiig
Adaga şebegeer kackab
Alban joscor meşkeze
Asuulta şyyberiini abat
Megcesenai mkai bejeni
Mekejee gargaza çadabag
Medee ukaani balardaad
Melzeze arcaza çadabagyi
Kemzee abka argiigaa
Kelceze zegiinyyd zoki
Zabkai komokoi aliaasi
Zaigiini kiikeeç şiidbe.
Meredeg kazadag
Meligen myile yld
Aca cacag keliigin
Aman ini gadaa tebkedbe
Aliaasa batagana kojori
Ilaza darasanii daraani
Niaamal kolboo torkojo
Nigtaar karadag bolson

Bygedeeree mai 1-nii demonstraacada gara jaa!

Redaagtoriigi orologço B. Vaançagii

Номер выпускал Р. ЦЫДЕНО Корректировал Ж. ЖАМСАРАНОВ Верстал Д. П. ЖАМБАЛОВ Уполномоч. Бурглавлита № 304 Гостипография.